

BIZNES I ZARZĄDZANIE
CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE
PODSTAWA PROGRAMOWA

I. WIEDZA

ZAKRES PODSTAWOWY	ZAKRES ROZSZERZONY
	CELE KSZTAŁCENIA DLA ZAKRESU ROZSZERZONEGO OBEJMUJĄ RÓWNIEŻ WYMIENIONE CELE DLA ZAKRESU PODSTAWOWEGO.
1. Charakteryzowanie elementów kompetencji przedsiębiorczych, wyjaśnianie zależności zachodzących między nimi oraz rozumienie ich roli we współczesnym świecie. 2. Rozumienie znaczenia i wyzwań pracy zespołowej oraz poznanie technik ją wspomagających. 3. Charakteryzowanie etapów zarządzania projektami. 4. Identyfikowanie podstawowych rodzajów ryzyk związanych z realizacją projektów. 5. Wyjaśnianie mechanizmów funkcjonowania gospodarki rynkowej, powiązań między jej podmiotami oraz poznanie roli państwa w procesach gospodarczych. 6. Zaznajomienie się z prawami i instytucjami chroniącymi konsumenta.	1. Identyfikowanie etapów zarządzania projektami i ryzyk związanych z realizacją każdego z nich. 2. Pogłębione rozumienie mechanizmu rynkowego, w tym zależności przyczynowo-skutkowych między popytem, podażą i ceną, stanu równowagi rynkowej. 3. Rozróżnianie struktur rynkowych oraz wskazywanie ich zalet i wad z punktu widzenia przedsiębiorcy i konsumenta. 4. Charakteryzowanie instrumentów inwestycyjnych pod kątem rentowności, płynności i ryzyka. 5. Rozpoznawanie ryzyka inwestycyjnego i znajomość sposobów jego ograniczania. 6. Rozumienie mechanizmu rynku pracy.

7. Rozumienie różnych postaw ludzi wobec pieniędzy oraz konsekwencji wynikających z tych postaw. 8. Charakteryzowanie usług finansowych ważnych dla gospodarstwa domowego. 9. Rozumienie metod aktywnego poszukiwania pracy. 10. Wyjaśnianie zasad zarządzania przedsiębiorstwem. 11. Znajomość procesu planowania własnego biznesu	7. Rozróżnianie form zatrudnienia, systemów płac i form wynagrodzeń. 8. Charakteryzowanie praw i obowiązków pracownika i pracodawcy. 9. Pogłębione rozumienie zasad prowadzenia działalności gospodarczej, w tym zależności między: ryzykiem, innowacyjnością, konkurencyjnością i zyskownością. 10. Pogłębione rozumienie celów i funkcji zarządzania oraz roli skutecznego przywódcy w rozwoju przedsiębiorstwa.

II. UMIEJĘTNOŚCI I STOSOWANIE WIEDZY W PRAKTYCE

ZAKRES PODSTAWOWY	ZAKRES ROZSZERZONY
	CELE KSZTAŁCENIA DLA ZAKRESU ROZSZERZONEGO OBEJMUJĄ RÓWNIEŻ WYMIENIONE CELE DLA ZAKRESU PODSTAWOWEGO.
1. Analiza własnych kompetencji przedsiębiorczych i przygotowanie planu działania zmierzającego do ich rozwoju. 2. Współpraca w zespole i skuteczne organizowanie pracy zespołu w celu realizacji określonego zadania. 3. Prowadzenie dyskusji i argumentowanie w trakcie pracy zespołowej. 4. Formułowanie i uzasadnianie celów, planowanie, prezentowanie zakresu i realizacja prostych zadań projektowych.	1. Planowanie i wykonywanie zadań w realizowanych projektach. 2. Stosowanie technik zarządzania projektami i narzędzi informatycznych wspierających ich realizację. 3. Kierowanie zespołem projektowym. 4. Przygotowanie do prowadzenia własnego biznesu i przedsięwzięć społecznych. 5. Pozyskiwanie oraz analizowanie danych (mierników i wskaźników) i prognoz ekonomicznych o funkcjonowaniu

5. Samodzielne obserwacje zjawisk zachodzących w gospodarce i wyciąganie wniosków na podstawie tych obserwacji. 6. Uwzględnianie prostych informacji gospodarczych oraz podstawowych wskaźników ekonomicznych w podejmowanych decyzjach dotyczących życia prywatnego i w planach na przyszłość. 7. Planowanie budżetu gospodarstwa domowego ze świadomością konsekwencji nadmiernego zadłużania się. 8. Analizowanie wpływu podatków na budżet gospodarstwa domowego i możliwości wykorzystania ulg. 9. Dobieranie oferty usług finansowych do własnych potrzeb. 10. Dobieranie odpowiednich form oszczędzania i inwestowania z uwzględnieniem towarzyszącego im ryzyka i adekwatnie do sytuacji gospodarstwa domowego. 11. Obserwowanie dynamicznie zmieniającego się rynku pracy i rozpoznawanie kompetencji na nim oczekiwanych. 12. Sporządzanie dokumentów aplikacyjnych podczas ubiegania się o pracę. 13. Kształtowanie umiejętności autoprezentacji i formułowania konstruktywnych opinii zwrotnych. 14. Samodzielne analizowanie zjawisk zachodzących w najbliższym otoczeniu i formułowanie na ich podstawie pomysłów na własny biznes.	gospodarki Polski, Unii Europejskiej i świata oraz podejmowanie na ich podstawie przemyślanych decyzji. 6. Analizowanie biznesowych studiów przypadków (case study), interpretowanie zawartych w nich opisów procesów i zjawisk gospodarczych oraz biznesowych, a także identyfikowanie problemów i proponowanie rozwiązań. 7. Wykorzystanie wiedzy o mechanizmie rynkowym i procesach gospodarczych w opracowaniu i realizacji projektu przedsięwzięcia biznesowego lub społecznego. 8. Dobieranie instrumentów inwestycyjnych adekwatnie do akceptowanego przez inwestora poziomu ryzyka. 9. Dobieranie usług ubezpieczeniowych do potrzeb gospodarstwa domowego. 10. Analizowanie sytuacji na rynku pracy na podstawie danych i ofert pracy. 11. Znajomość i stosowanie sposobów podnoszenia kompetencji przywódczych oraz kompetencji osobistych i społecznych wymaganych na rynku pracy. 12. Pozyskiwanie i analizowanie danych charakteryzujących wybrany rynek dóbr i usług oraz ocena jego potencjału dla planowanego przedsięwzięcia biznesowego lub społecznego. 13. Opracowanie biznesplanu dla planowanego przedsięwzięcia biznesowego lub społecznego, który uwzględnia aktualne trendy rynkowe, potrzeby potencjalnych klientów lub beneficjentów oraz istniejącą konkurencję. 14. Stosowanie instrumentów marketingowych w planowanym przedsięwzięciu biznesowym lub społecznym.

15. Przygotowanie do planowania własnej działalności gospodarczej.	15. Przygotowanie do zarządzania różnymi zasobami przedsiębiorstwa, w tym przedmiotami własności intelektualnej. 16. Prezentowanie własnego projektu z uwzględnieniem specyfiki odbiorców, przyjmowanie uwag krytycznych i odpowiadanie na pytania.

III. KSZTAŁTOWANIE POSTAW

ZAKRES PODSTAWOWY	ZAKRES ROZSZERZONY
	CELE KSZTAŁCENIA DLA ZAKRESU ROZSZERZONEGO OBEJMUJĄ RÓWNIEŻ WYMIENIONE CELE DLA ZAKRESU PODSTAWOWEGO.
1. Dostrzeganie znaczenia i konieczności ciągłego doskonalenia kompetencji przedsiębiorczych w życiu osobistym i społeczno-gospodarczym. 2. Dostrzeganie znaczenia kreatywnego myślenia w tworzeniu pomysłów na biznes oraz rozwiązywaniu problemów w życiu osobistym i zawodowym. 3. Docenianie roli przedsiębiorców budujących w sposób odpowiedzialny konkurencyjną gospodarkę oraz dostrzeganie znaczenia wolności gospodarczej i własności prywatnej jako filarów gospodarki rynkowej. 4. Przyjmowanie postaw patriotyzmu gospodarczego, rozumianego jako odpowiedzialność konsumentów i ludzi biznesu za dobrobyt gospodarczy i społeczny kraju.	1. Gotowość do dyskusji, w tym przedstawiania swoich argumentów w ramach pracy zespołowej w czasie realizacji wybranego projektu. 2. Dostrzeganie roli informacji i badań ekonomicznych w podejmowaniu decyzji osobistych i w ramach zarządzania przedsiębiorstwem, państwem i jednostkami samorządu terytorialnego. 3. Dostrzeganie znaczenia etyki życia społeczno-gospodarczego i społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw w procesie rozwoju gospodarczego. 4. Świadomość zależności między zyskiem i ryzykiem na rynku finansowym. 5. Docenianie roli odpowiedzialnego pracodawcy.

5. Dostrzeganie konsekwencji działań nieetycznych związanych z finansami. 6. Świadomość konsekwencji związanych z nieodpowiedzialnym zadłużaniem się i mechanizmów wychodzenia ze spirali zadłużenia. 7. Samoświadomość i przyjmowanie odpowiedzialności za swoją karierę zawodową. 8. Docenianie roli postaw przedsiębiorczych pracowników w rozwoju biznesu i przedsięwzięć społecznych. 9. Docenianie roli przedsiębiorcy i osób zarządzających w osiąganiu celów przedsiębiorstwa. 10. Otwarcie na szanse pojawiające się w otoczeniu, podejmowanie inicjatywy, pomysłowość oraz determinacja w realizacji celów. 11. Respektowanie praw ochrony własności intelektualnej.	6. Dostrzeganie korzyści stosowania zasad społecznej odpowiedzialności biznesu dla różnych grup interesariuszy. 7. Odwaga w przeciwdziałaniu nieetycznemu zachowaniu w zespole w trakcie realizacji projektu. 8. Dostrzeganie znaczenia prac przygotowawczych w osiągnięciu sukcesu przedsięwzięcia biznesowego lub społecznego. 9. Docenianie znaczenia zasobów niematerialnych, w tym własności intelektualnej, w tworzeniu i rozwoju przedsięwzięcia biznesowego lub społecznego. 10. Motywacja do założenia i prowadzenia własnego biznesu. 11. Determinacja w osiąganiu założonych celów – projektowych oraz osobistych i zawodowych. 12. Otwartość na modyfikację własnych planów w odpowiedzi na zmiany otoczenia.